

L Ē M U M S
par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu

Rīgā

2024. gada 12. jūlijā

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk-Birojs) Otrās pārvaldes Otrās nodaļas galvenais inspektors (izmeklētājs) Ruslans Rodiks, izskatot [personas S.A] iesniegumu (Birojā reģistrācijas Nr. 30 KPL) par politiskās organizācijas (partijas) [nosaukums] finansējuma iespējamo izspiešanu no uzņēmuma SIA [nosaukums] (turpmāk- Iesniegums),

k o n s t a t ē j a:

2011. gadā politiskās organizācijas (partijas) [nosaukums] (turpmāk – PO [nosaukums]) reģistrācijas numurs [numurs], pārstāve [persona L. A], [personas kods], PO [nosaukums] [amata nosaukums] [personas S. P], [personas kods], uzdevumā pieprasīja [personai S. A] un viņa pārstāvētajam uzņēmumam SIA [nosaukums] reģistrācijas numurs [numurs], nodrošināt PO [nosaukums] vēlēšanu procesus partijas kongresos. PO [nosaukums] pakalpojuma līgumu atteicās parakstīt un pieprasīja bezatlīdzības pakalpojumu sniegšanu. [persona S. A] norādīja, ka viņam izteikti draudi, ka atteikuma gadījumā, viņa pārstāvētajam uzņēmumam radīsies juridiski sarežģījumi no tiesībaizsargājošām iestādēm un tiks sabojāta uzņēmuma reputācija, tādējādi, kaitējot viņa likumiskajām interesēm.

Uzņēmums SIA [nosaukums], laika posmā no 2011. gada līdz 2019. gadam, bez atlīdzības sniedzis 13 vēlēšanu pakalpojumus PO [nosaukums] kongresos un kopsapulcēs. Iesniegumā norādīts, ka uzņēmuma SIA [nosaukums] sniegtu pakalpojumu PO [nosaukums] izmaksas sastāda 22 809.91 EUR, ko PO [nosaukums] nav apmaksājusi. [persona S. A] norādīja, ka minētā summa veidojās no IT speciālistu likmju pašizmaksas: programmētājs – 12.72 EUR/st.; testētājs – 9.49 EUR/st. un servisa inženieris – 6.26 EUR/st.

Iesniedzējs norādīja, ka 2020. gadā ir atteicis sniegt pakalpojumus PO [nosaukums], līdz ar to, iesniedzēja ieskatā, pret uzņēmumu SIA [nosaukums] uzsākti vairāki kriminālprocesi.

Ievērojot minēto, [persona S. A] lūdz izvērtēt PO [nosaukums] pārstāvju [personas L. A] un [personas S. P] rīcību Krimināllikuma 288.⁴ panta ietvaros, par politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības iespējamo nelikumīga finansējuma pieņemšanu un izspiešanu.

Par iesniegumā minētiem faktiem Birojā veikta resoriskā pārbaude.

Resoriskajā pārbaudē konstatēts, ka Biroja Trešā pārvalde, izvērtējot iesniegumā sniegtās ziņas savas kompetences ietvaros, konstatēja, ka [persona S. A], informējot Biroju par SIA [nosaukums] sniegtu pakalpojumu apjomiem PO [nosaukums], iesniedzis e-pastu izdrukas, biļetenu paraugus, protokolu paraugus, fotogrāfijas un video failus, kas [personas S.A] ieskatā pamato sniegtu pakalpojumu apjomus. [persona S. A] nav iesniedzis pieprasītos pakalpojumu izmaksu pamatojošos dokumentus, kas apliecinātu iesniegumā uzrādīto pakalpojumu vērtību.

Trešajā pārvaldē saņemts PO [nosaukums] skaidrojums, ka 2016. gada 29. janvārī no SIA [nosaukums] saņemts rēķins par Biedru uzskaites informācijas sistēmas iegādi 3630 EUR vērtībā, kas bija iegrāmatots un apmaksāts 2016. gada 11. februārī. Pēc grāmatvedības

uzskaites dokumentiem PO [nosaukums] nebija saņēmusi nevienu citu rēķinu no SIA [nosaukums].

Trešās pārvaldes amatpersonas, vērtējot sniegtos paskaidrojumus, konstatēja nesakritības. [persona S. A] sniedzot informāciju par PO [nosaukums] sniegtajiem pakalpojumiem, norādīja, ka nav saņēmis sniegtu pakalpojumu apmaksu, savukārt, PO [nosaukums] iesniedza grāmatvedības dokumentus, par SIA [nosaukums] sniegtā pakalpojuma apmaksu.

Trešās pārvaldes amatpersonas, savas pārbaudes ietvaros, nav ieguvušas citu apliecinošo informāciju par PO [nosaukums] saņemtajiem pakalpojumiem no SIA [nosaukums] uz kuriem norāda iesniedzējs, izņemot dokumentus par 2016. gadu.

Trešās pārvaldes amatpersonas, ievērojot [personas S. A] sniegtās ziņas, prezumēja, ka gadījumā, ja PO [nosaukums] saņēma un neiegrāmatoja pakalpojumus laika periodā no 2011. gada līdz 2019. gadam, tad tie būtu uzskatāmi par saņemtajiem pakalpojumiem no juridiskās personas. Savukārt, ja pakalpojumi sniegti bezatlīdzības, tad ir pārkāptas Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normas.

Administratīvā likuma 2. pantā norādīts, ka administratīvo pārkāpuma lietu var uzsākt ne vēlāk kā divu gadu laikā no pārkāpuma procesa izdarīšanas dienas, bet Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta septītajā daļā norādīts, ka lēmumus par finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā un mantas nodošanu valsts īpašumā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks var pieņemt ne vēlāk kā četru gadu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, līdz ar to, Trešā pārvalde, savas kompetences ietvaros, pabeidza [persona S. A] iesniegumā sniegtu ziņu pārbaudi, jo ir iestājies administratīvās atbildība noilgums.

2024. gada 18. aprīlī [persona S. A] paskaidrojumā norādīja, ka 2011. gadā saņēma uzaicinājumu no Centrālās velešanu komisijas (turpmāk - CVK) pārstāvja [personas A. M], par to, ka PO [nosaukums] pārstāvē [persona L. A] vēlas runāt [personas S. P] uzdevumā ar [personu S. A], par nepieciešamību nodrošināt PO [nosaukums] kongresa vēlešanas. Šim mērķim SIA [nosaukums] pārveidoja CVK izstrādāto sistēmu, pārbaudīja šo sistēmu testa režīmā, nodrošināja PO [nosaukums] balsu skaitīšanu ar SIA [nosaukums] tehniskiem līdzekļiem. Pirmo balsu skaitīšanu sešās vēlešanu procedūrās PO [nosaukums] uzņēmums SIA [nosaukums] sniedza 2011. gada 26. novembrī. [persona S. A] norādīja, ka par šo pakalpojumu bija sagatavojis līgumu par 33.07 LVL, ko PO [nosaukums] atteicās parakstīt. [persona S. A] paskaidroja, ka viņam tika draudēts, ka ja nesniegs pakalpojumu, viņa uzņēmums tiks iznīcināts. SIA [nosaukums] turpināja sniegt balsu skaitīšanas pakalpojumus PO [nosaukums] līdz 2019. gadam. 2020. gadā [persona S. A] atteicās sniegt bezatlīdzības pakalpojumus PO [nosaukums] un viņa ieskatā, tādēļ, 2021. gadā pret viņu tika uzsākti kriminālprocesi.

Par pakalpojumu izmaksām [persona S. A] paskaidroja, ka pēc viņa aprēķiniem sniegtu pakalpojumu pašizmaksi bija apmēram 22 000 EUR, savukārt, [personas S. A] ieskatā šo pakalpojumu tirgus vērtība sastāda līdz 60 000 EUR. Ar mērķi atgūt vismaz daļu no aprēķinātas summas, 2016. gadā [persona S. A] nosūtīja [personai S. P] e-pasta vēstuli ar līgumu apmaksāt pakalpojumus, bet nesaņēma ne atbildes, ne samaksu no PO [nosaukums]. [persona S. A] uzsvēra, ka ne SIA [nosaukums], ne viņam personīgi, PO [nosaukums] nav maksājusi ne skaidrā naudā, ne ar pārskaitījumu.

2024. gada 7. jūnijā, [persona S. A], sniedzot papildus paskaidrojumu par sniegtu pakalpojumu apmaksu un apjomiem, paskaidroja, ka viņu ar [personu L. A] iepazīstināja [persona A. M] aptuveni 2011. gadā, bet sarunas būtību un vietu [persona S. A] precīzi nosaukt nevarēja. Ar [personu L. A] komunicējis tikai tad, kad PO [nosaukums] bija nepieciešama balsu skaitīšana kongresos un kopsapulcēs, bet neatceras, vai turpināja komunikāciju ar [personu L.

A] 2020. gadā, kad pārtrauca sadarbību ar PO [nosaukums]. [persona S. A] paskaidroja, ka bija izstrādājis un piegādājis Biedru uzskaites informācijas sistēmu PO [nosaukums].

PO [nosaukums] balsu skaitīšanu SIA [nosaukums] nodrošināja ar programmu [nosaukums], ko izmantoja nodrošinot balsu skaitīšanu vēlēšanās. Vai sniegtie pakalpojumi PO [nosaukums] bija iegrāmatoti, [persona S. A] neatcerējās. Par SIA [nosaukums] sniegtos pakalpojumu atsauksmu pieprasīšanu PO [nosaukums], [persona S. A] neko nevarēja paskaidrot, kā arī nosaukt sava uzņēmuma darbiniekus, kas veica PO [nosaukums] locekļu aptauju.

Par, iespējams, izteiktajiem draudiem, [persona S. A] paskaidroja, ka kāds no partijas izteica viņam ekonomiskos draudus, bet nevarēja atstāstīt ne sarunas būtību, ne arī identificēt personu, kas izteica draudus. [persona S. A] norādīja, ka pret viņu uzsākti vairāki kriminālprocesi un viņa ieskatā, tas ir PO [nosaukums] draudu realizācija par [personas S. A] atteikumu turpināt sniegt pakalpojumus PO [nosaukums], bet nekādu pierādījumu šim pieņēmumam viņam nav.

[persona S. A] skaidrojot sadarbību ar PO [nosaukums], norādīja, ka sadarbības sākumā iesniedza vienu līgumu, bet PO [nosaukums] atteicās to parakstīt un turpmāk [persona S. A] nevienu līgumu PO [nosaukums] vairs nav sūtījis.

Skaidrojot sniegtos pakalpojumu izmaksas, [persona S. A] norādīja, ka nav apspriedis vai vienojies ar PO [nosaukums] pārstāvjiem par SIA [nosaukums] pakalpojumu izmaksām. Sniegto pakalpojumu izmaksu aprēķinus [persona S. A] veicis pats, bet kā tie veidojās, paskaidrot nevarēja. [persona S. A] paskaidroja, ka 2016. gadā nosūtīja e-pasta vēstuli [personai S. P] par sniegtos pakalpojumu apmaksu, bet nekādu atbildi nav saņēmis.

Paskaidrojuma pieņemšanas laikā, [personai S. A] uzrādīta aplikācijas "WhatsApp" 2017. gada sarakste starp [personu L. A] un lietotāju "[persona S]", kur atspoguļota informācija, par kongresu, izmaksām un pakalpojuma apmaksu pa daļām. [persona S. A] paskaidroja, ka tādu saraksti nezina, neviens par šo saraksti viņam nav ziņojis un telefona numuru lieto uzņēmuma darbinieki.

2024. gada 24. maijā [persona S. A], kā SIA [nosaukums] [amata nosaukums], pieprasīti PO [nosaukums] sniegtos pakalpojumu apjomu un izmaksu apliecinošie dokumenti. [persona S. A] pieprasītos dokumentus nav izsniedzis.

2024. gada 20. maijā PO [nosaukums] [amata nosaukums] [persona L. A] savā paskaidrojumā norādīja, ka 2011. gadā nav piedalījusies personīgi balsu skaitīšanā. [persona L. A] neatcerējās vai piedalījusies partijas balsu skaitīšanā 2012. gadā un 2013. gadā, bet uzsākusi kongresu un kopsapulču organizēšanu 2014. gadā, kad [persona S. A] jau palīdzējis partijai balsu skaitīšanā. [persona L. A] uzsvēra, ka [persona S. A] sniedza balsu skaitīšanai nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu, savukārt, balsu skaitīšanu kongresos veica komisijas locekļi. Par PO [nosaukums] sadarbības uzsākšanu ar [personu S. A], [persona L. A] norādīja, ka nezina, kā tika uzsākta sadarbība. [persona L. A] nezina, kas un kādos apstākļos uzrunāja [personu S. A] un nezina kāda, un vai vispār bija vienošanās par pakalpojumiem, vai tie uzskatāmi par pakalpojumiem, vai arī par iekārtu testēšanu. Attiecībā uz PO [nosaukums] sadarbības pārtraukšanu ar [personu S. A], [persona L. A] paskaidroja, ka 2020. gadā uzsākoties pandēmijai, PO [nosaukums] radās nepieciešamība nodrošināt attālinātu balsošanu. Šādu iespēju varēja piedāvāt vienīgi digitālās koplemšanas platforma "lemejs.lv" (manabalss.lv).

Attiecībā uz pakalpojumu apmaksu [persona L. A] paskaidroja, ka viņai nav informācijas par PO [nosaukums] naudas darījumiem un viņa nekad nebija informēta par naudas

darījumiem, apmaksātiem vai neapmaksātiem rēķiniem, jo tas neietilpa viņas pienākumos un pilnvarās. [persona L. A] nezina, kā veidojās [personas S. A] publiski izskanējušā informācija par izmaksām.

PO [nosaukums] kongresos [persona S. A] parasti bija vai nu viens pats, vai kopā ar vēl vienu vai diviem cilvēkiem, kuri apkalpoja skenerus, bet [personas L. A] rīcībā nav informācijas par šo cilvēku nodarbinātību SIA [nosaukums].

[persona L. A] paskaidroja, ka nekad nav dzirdējusi, ka kāds draudētu [personai S. A] un pati neko tādu nav darījusi, kā arī, nav dzirdējusi, ka kāds pieprasītu [personai S. A] bezatlīdzības pakalpojumu sniegšanu.

2024. gada 28. maijā papildus paskaidrojumā par aplikācijas “WhatsApp” saraksti, starp viņu un numura lietotāju “[persona S]”, [persona L. A] paskaidroja, ka atpazīst viņai uzrādīto saraksti. [persona L. A] skaidroja, ka sarakste ar [personu S. A] notikusi par 2017. gada PO [nosaukums] kongresu, kur tika apspriestas SIA [nosaukums] datortehnikas nomas izmaksas un maksājuma sadalīšana. [persona L. A] paskaidroja, ka viņa nav veikusi maksājumu skaidrā naudā.

2024. gada 21. maijā bijušais PO [nosaukums] [amata nosaukums] [persona S. P] paskaidroja, ka 2011. gadā PO [nosaukums] meklēja iespējas paātrināt savos kongresos balsu skaitīšanas procesu. Bijušais PO [nosaukums] [amata nosaukums] [persona A. M], kas ieņēma amatu CVK, informēja [personu S. P] par uzņēmēju, kas atbalsta partiju un piedāvā nodrošināt balsu skaitīšanu ar savu programatūru, kam PO [nosaukums] piekrita. [persona S. P] paskaidroja, ka patstāvīgi nav komunicējis ar [personu S. A], jo kongresus organizēja [persona A. M] un vēlāk [persona L. A]. [persona S. P] norādīja, ka [persona S. A] sniedza atbalstu PO [nosaukums] testējot savu programmu partijas kongresos. [persona S. A] nav prasījis samaksu, nav izteicis pretenzijas, ka arī, [persona S. A] nav informējis nevienu partijas biedru par saistību neizpildi no PO [nosaukums] puses. Par sadarbības pārtraukšanu [persona S. P] paskaidroja, ka PO [nosaukums] bija nepieciešams nodrošināt elektronisko (attālināto) balsu skaitīšanu, ko SIA [nosaukums] nevarēja nodrošināt. [persona S. P] norādīja, ka biletenu skaitīšanu un drukāšanu veica paši partijas darbinieki, bet SIA [nosaukums] darbu apjomī netika fiksēti, jo SIA [nosaukums] darbi tika uztverti, kā atbalsts partijai, nevis pakalpojumi. [persona S. P] norādīja, ka [personai S. A] par balsu skaitīšanu skaidrā naudā nav maksāts.

[persona S. P] paskaidroja, ka viņam nav bijušas sarunas ar [personu S. A], kurās būtu izteikti jebkādi draudi [personai S. A]. Par [personu L. A], [persona S. P] paskaidroja, ka viņa 2011. gadā nestrādāja PO [nosaukums] birojā.

2024. gada 6. jūnijā bijušais PO [nosaukums] [amata nosaukums] [persona A. M] paskaidroja, ka pazīst [personu S. A], kurš izstrādāja CVK elektronisko velēšanu programmu. [persona A. M] norādīja, ka, lai palaistu programmu, to ir sākumā jāpārbauda. [persona S. A] veica savas programmas pārbaudi PO [nosaukums] kongresos, pie reizes arī reklamējot savu produktu. [persona A. M] pieļauj, ka bija vienojies ar [personu S. A] par šāda veida testiem PO [nosaukums] kongresā. [persona A. M] precīzēja, ka SIA [nosaukums] programma nebija unikāla un kaut biletenu ģenerēšana uz katrām vēlēšanām daļēji atšķirās, toties SIA [nosaukums] veiktā biletenu nolasīšana un datu sagrupēšana bija identiska katrām vēlēšanām. Par iespējamiem draudiem [personai S. A], [persona A. M] neko paskaidrot nevarēja, bet pieļāva, ka tā ir maldināšana.

2024. gada 4. maijā SIA [nosaukums] [amata nosaukums] [persona I. K] paskaidroja, ka aptuveni 2010. gadā PO [nosaukums] vajadzībām tika izstrādāta atsevišķa programma balsu skaitīšanai, kuru viņš izstrādāji. Vai minētās programmas izstrāde notika darba pienākumu

ietvaros, vai brīvā laikā [persona I. K] neatceras. Skaidrojot savu pienākumu specifiku PO [nosaukums] balsu skaitīšanas procesā, [persona I. K] paskaidroja, ka uzstādīja tehniku, konfigurēja balsu skaitīšanas sistēmu un veica tehnisko uzraudzību. Skaidrojot atlīdzības sistēmu uzņēmumā SIA [nosaukums], [persona I. K] norādīja, ka darba samaksa ir fiksēta (mēneša alga).

Vērtējot [personas S. A] iesniegto pakalpojumu apliecinošos dokumentus, konstatēts, ka [persona S. A] apkopojis tabulā PO [nosaukums] sniegtu pakalpojumu apjomus laika periodā no 2011. gada 26. novembra līdz 2019. gada 31. augustam. Tabulā norādīti astoņi PO [nosaukums] kongresi un piecas kopsapulces ar 47 vēlēšanu procedūrām (no 2 līdz 6 velēšanu procedūrām vienā pasākumā). Vērtējot [personas S. A] iesniegto 2011. gada 23. novembra līgumu Nr. 2011-119 "Par vēlēšanu procedūru tehnisko nodrošināšanu un pavadīšanu PO [nosaukums] kongresā 26.11.2011. Tukumā" (turpmāk-Līgums), konstatēts, ka Līguma priekšmets satur informāciju par 7 vēlēšanu procedūru nodrošināšanu 2011. gada 26. novembrī ar vēlēšanu rezultātu automatizētās operatīvās uzskaites sistēmu [nosaukums] ar līgumcenu 33.07 LVL, kas veidojas no nepieciešamajiem izejmateriāliem un palīgmateriāliem, un pievienotās vērtības nodokļa. Savukārt, sistēmas [nosaukums], tai skaitā, sistēmas darbībai nepieciešamā tehniskā nodrošinājuma īslaicīga izmantošana ir bezmaksas, jo tiek veikta šīs sistēmas attīstības, testēšanas un pilnveidošanas ietvaros.

Vērtējot [personas S. A] iesniegto e-pastu izdrukas, konstatēta sarakste ar vairākiem PO [nosaukums] pārstāvjiem par biletenu saskaņošanu. Turklat, konstatēta 2011. gada 23. novembra sarakste, pirms PO [nosaukums] kongresa, starp [personu S. A] un partijas [nosaukums] [amata nosaukums] [personu P. P], ar jautājumu [personai S. A] par iespēju sagatavot protokolus un atsauci uz [personas A. M] jautājumu par iespēju izmantot Saeimas vēlēšanās izmantoto sistēmu.

Vērtējot [personas S. A] iesniegto PO [nosaukums] balsu skaitīšanas protokolus, konstatēts, ka protokolu atbalsta sadaļas satur informāciju par vairākiem pieaicinātiem tehniskiem speciālistiem. Daži protokoli satur informāciju par pieaicinātiem speciālistiem ar atzīmi, ka atbalstu sniedz SIA [nosaukums]. Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegtu informāciju, puse no tehniskiem speciālistiem ar atzīmi SIA [nosaukums] nav reģistrēti, kā SIA [nosaukums] darba ņēmēji. PO [nosaukums] pārstāvji, skaidrojot SIA [nosaukums] tehniskā atbalsta sniegšanu PO [nosaukums], norādīja, ka protokolos formāli pie visiem speciālistiem izdarīta atzīme par SIA [nosaukums], bet vai pieaicinātie speciālisti bija SIA [nosaukums] darbinieki PO [nosaukums] pārstāvji nezina. Papildus vērtējot protokolos ietverto informāciju, konstatēts, ka partijas [nosaukums] Balsu skaitīšanas komisijas 2011. gada 11. jūlija protokols par partijas [amata nosaukums] ievēlēšanu, satur informāciju par to, ka partijas kongresā starp ievēlētajiem [amata nosaukums] ir [persona S. A].

CVK skaidrojot savu sadarbību ar SIA [nosaukums], norādīja, ka līdz 2015. gadam lietoja SIA [nosaukums] izstrādāto programmu [nosaukums], bet no 2016. gada šīs pakalpojums no SIA [nosaukums] tika nomāts. CVK vajadzībām izmantoto balsu skaitīšanas programmu [nosaukums] citas organizācijas varēja izmantot neizmainītā veidā tikai tad, ja citai organizācijai būtu tāda pati balsošanas kārtība kā Latvijas vēlēšanu likumos noteikts.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju, 2024. gada 22. februārī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs nodeva kriminālprocesu Nr. 16870003022 Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanas prokuratūrai jautājuma lešanai par kriminālvajāšanas uzsākšanu, kas saistīts ar informācijas tehnoloģijas uzņēmumu un CVK pārstāvju veiktu

krāpšanu. Kā viena no kriminālprocesā iesaistītajām personām ir SIA [nosaukums] [amata nosaukums] [persona S. A].

Pamatojoties uz resoriskajā pārbaudē radušos nepieciešamību, 2024. gada 9. maijā Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanas prokuratūrai pieprasīta atļauja iepazīties ar kriminālprocesā Nr. 16870003022 [personai S. A] izņemto datu nesēju dublikātu saturu un izmantot iegūto informāciju resoriskajā pārbaudē. No kriminālprocesa Nr. 16870003022 virzītājas saņemta atļauja iepazīties ar [personai S. A] izņemto datu nesēju dublikātu saturu un izmantot iegūto informāciju resoriskajā pārbaudē.

Divos [personai S. A] izņemto datoru dublikātos konstatēti dokumentu paraugi par PO [nosaukums] kongresiem un kopsapulcēm, kā arī, sniegto pakalpojumu izmaksu aprēķina tabulas. [personai S. A] izņemtā mobilā telefona dublikātā, konstatēta sarakste starp izņemtā numura abonentu un PO [nosaukums] [amata nosaukums] [personu L. A] tostarp, par 2017. gada partijas kongresā balsu skaitīšanas izmaksām.

Resoriskās pārbaudes ietvaros, [personai S. A] pieprasītas dokumentu kopijas par sniegto pakalpojumu uzskaiti un pakalpojumu izmaksu apliecinoši grāmatvedības dokumenti, kā arī pieprasītas ziņas par SIA [nosaukums] nodarbinātajiem, kas piedalījās PO [nosaukums] balsu skaitīšanas nodrošināšanā. Resoriskās pārbaudes laikā pieprasītas ziņas un dokumenti no [personas S. A] nav saņemti.

Izvērtējot personu sniegtos paskaidrojumus, resoriskajā pārbaude iegūtās ziņas un dokumentus, secināms, ka nav apšaubāms fakts, ka [persona S. A] ar atsevišķiem SIA [nosaukums] darbiniekiem ir piedalījušies balsu skaitīšanas nodrošināšanā PO [nosaukums] kongresos un kopsapulcēs. SIA [nosaukums] piedalīšanos nenoliedz arī PO [nosaukums] pārstāji. Apšaubāms ir SIA [nosaukums] sniegto pakalpojumu apjoms, proti, [personas S. A] iesniegtie vēlēšanu dokumentu paraugi apliecina SIA [nosaukums] piedalīšanos PO [nosaukums] balsu skaitīšanā, bet nepierāda sniegto pakalpojumu apjomu. Turklāt, [persona S. A] nevarēja iesniegt pakalpojumu apjomu apliecinošos dokumentus. Sniegto pakalpojumu apjomi ir vērtējami neatrauti no pakalpojumu izmaksām. Vērtējot [personas S. A] sniegto izmaksu un pakalpojumu apkopojumu, konstatētas būtiskas atšķirības, kas neatbilst faktiskiem apstākļiem, proti, [persona S. A] norādīja, ka laika periodā no 2011. gada līdz 2019. gadam SIA [nosaukums] sniegto pakalpojumu izmaksas PO [nosaukums] kopsummā veido 22 809.91 EUR, kas izriet no [personas S. A] sniegto pakalpojumu apraksta. Saskaņā ar [personas S. A] sniegto izmaksu un pakalpojumu apkopojumiem pa gadiem, laika periodā no 2011. gada līdz 2019. gadam, katrā balsu skaitīšanā piedalījās SIA [nosaukums] [amatu nosaukumi]. Savukārt, saskaņā ar balsu skaitīšanas protokoliem un personu paskaidrojumiem, minētajā laika periodā, PO [nosaukums] balsu skaitīšanā piedalījās [persona S. A] ar vienu vai trijiem SIA [nosaukums] darbiniekiem, turklāt, saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta informāciju, puse no personām, kas piedalījās balsu skaitīšanā nebija darba tiesiskajās attiecībās ar SIA [nosaukums]. SIA [nosaukums] [amata nosaukums] [persona I. K] par dalību balsu skaitīšanā skaidroja, ka uzstādīja tehniku, konfigurēja balsu skaitīšana sistēmu un veica tehnisko uzraudzību, kas atšķiras no [personas S. A] sniegtā pakalpojumu apkopojuma. Šis [personas I. K] skaidrojums atbilst 2014. gada video failā fiksētam balsu skaitīšanas procesam. Pie tam, saskaņā ar CVK informāciju un personu paskaidrojumiem, SIA [nosaukums] nodrošināja PO [nosaukums] balsu skaitīšanu ar 2010. gadā CVK vajadzībām izstrādāto balsu skaitīšanas programmu [nosaukums] izmantojot PO [nosaukums] kongresus, kā testa platformu, ko apliecina līgumā Nr. 2011-119 ietvertā informācija par programmas [nosaukums] un tehniskā nodrošinājuma bezatlīdzības izmantošanu, līdz ar to, [personas S. A] izmaksu apkopojumos

ietvertās programmas [nosaukums] tehniskā nodrošinājuma izmantošanas un minētās programmas testēšanas izmaksas, neatbilst Līgumā ietvertajai informācijai.

Analizējot pakalpojumu izmaksas, konstatēts, ka [personas S. A] izmaksu un pakalpojumu apkopojumi izveidoti 2016. gada 21. janvārī; 24. maijā; 2. jūnijā un 2017. gada 10. augustā. Apkopojumos ar identisko darbu apjomiem 2011. gada 26. novembra kongresā, atšķiras izmaksu summas. Proti, Līgums par 2011. gada 26. novembra kongresu paredzēja 7 vēlēšanu procedūras ar 33.07 LVL izmaksu par izejmateriāliem, savukārt, 2016. gada izveidotajā apkopojumā ietverta informācija par 6 vēlēšanu procedūrām 2011. gada 26. novembra kongresā ar izmaksu 3 261.80 EUR. Izmaksu apkopojuma tabulās, izmaksas sadalītas pa gadiem ar vēlēšanu procedūru daudzumu un summu, bet vairākās pozīcijās ar vienādo procedūru skaitu ir atšķirīgas summas, piemēram, 2014. gadā 3 vēlēšanu procedūras – 1346 EUR, bet 2016. gadā 3 vēlēšanu procedūras – 428 EUR, pie vienāda pakalpojuma apjoma. Vērtējot izmaksu apkopojumu tabulas, konstatēts, ka visās apkopojumu tabulu ailēs par darbinieku stundas likmēm ir vienādas stundu likmes no 2011. gada līdz 2019. gadam, kas neatbilst publiski pieejamiem datiem par vidējās atlīdzības apmēriem (stundu likmes) profesiju sadalījumā Latvijas Republikā.

Saskaņā ar “WhatsApp” aplikācijas saraksti starp numuru [numurs] (persona L. A) un [numurs] [persona S], [persona S. A] paziņoja [personai L. A] 2017. gada PO [nosaukums] kongresa balsu skaitīšanas izmaksas bija 1538,58 EUR. [persona L. A] piedāvāja samaksāt daļu - 1000 EUR apmērā uzreiz un atlikušo summas daļu vēlāk [persona S. A] piekrita [personas L. A] piedāvājumam. Par iespējamo SIA [nosaukums] pakalpojumu apmaksu PO [nosaukums] skaidrā naudā liecina bijušā PO [nosaukums] [amata nosaukums] [personas N. M] sniegtais ziņas, ka [persona S. A] sniedza informāciju [personai N. M], ka visi SIA [nosaukums] pakalpojumi apmaksāti skaidrā naudā, ko [persona S. A] saņēmis no [personas L. A].

Analizējot [personas S. A] sniegtais ziņas par pakalpojuma pieprasīšanu, iespējams, izsakot draudus, konstatēts, ka savā iesniegumā un publiskajā telpā [persona S. A] sniedzis atšķirīgu informāciju. Publiski [persona S. A] informēja, ka draudus izteica [persona L. A] pati vai [personas S. P] uzdevumā, vēlāk, ka draudus izteica [persona S. P] un sarunu ar [personu S. P] uztvēra kā draudus. Sniedzot paskaidrojumu resoriskās pārbaudes ietvaros [persona S. A] neapstiprināja draudu izteikšanu no minētām personām, bet paziņoja, ka draudus izteica kāda neidentificējamā pie partijas pieskaitīma persona. Sniedzot skaidrojumu par sarunas būtību, [persona S. A] nevarēja nosaukt sarunas saturu, kur būtu izteikti draudi, kā arī [persona S. A] nevarēja nosaukt sarunas vietu un personu identitātes, kas iespējams piedalījās sarunā.

Skatot [personas S. A] sniegtais ziņas par sadarbības pārtraukšanu ar PO [nosaukums] un kriminālprocesa uzsākšanu pret viņu, konstatēts, ka resoriskajā pārbaudē iegūtie dokumenti un personu sarakste, neapstiprina [personas S. A] sniegtais ziņas par vienpersoniskas sadarbības pārtraukšanu, bet apliecina PO [nosaukums] sniegtais ziņas par cita balsu skaitīšanas produkta meklēšanu.

Izvērtējot [personas S. A] iesniegtos dokumentus un PO [nosaukums] sniegtais ziņas, kopsakarā ar personu sniegtajiem paskaidrojumiem, secināts, ka minētajā laika periodā SIA [nosaukums] nav piedalījies visos PO [nosaukums] kongresos un kopsapulcēs, proti, SIA [nosaukums] nepiedalījies PO [nosaukums] balsu skaitīšanas tehniskajā nodrošināšanā četrās kopsapulcēs 2018. gadā un 2019. gadā, kā arī vienā kongresā 2019. gadā. Turklat, [personas S. A] iesniegtais 2011. gada līgums paredzēja balsu skaitīšanas tehnisko nodrošināšanu vienā kongresā 2011. gadā, nevis patstāvīgu balsu skaitīšanas tehnisko nodrošināšanu līdz līguma laušanai.

Ievērojot minēto, SIA [nosaukums] piedalīšanos PO [nosaukums] balsu skaitīšanas tehniskajā nodrošināšanā būtu vērtējama katrā gadījumā atsevišķi, proti, vērtējot SIA [nosaukums] sniegtu pakalpojumu izmaksas minētajos trīspadsmit balsu skaitīšanas pasākumos, konstatēts, ka, laika periodā no 2011. gada līdz 2019. gadam, neviena no balsu skaitīšanas procedūrām neveido iespējamā noziedzīga nodarījuma kvalificējošo pazīmi - lielos apmērus.

Resoriskajā pārbaudē nav iegūtas ziņas, kas apliecinātu, ka pastāvēja konkrēta vienošanās starp konkrētām personām, par SIA [nosaukums] patstāvīgu balsu skaitīšanas tehnisko nodrošināšanu, laika periodā no 2011. gada līdz 2019. gadam.

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas atzinumu, noziedzīgie nodarījumi partiju nelikumīgas finansēšanas jomā veidojami pēc līdzības ar kukuļošanas sastāviem.

Saskaņā ar "Politisko partiju likums" 34. pantu, partijas valde ir izpildinstitūcija, kas vada un pārstāv partiju. Savukārt, "Politisko partiju likums" 35. pants nosaka, ka partijas valde ir atbildīga par partijas darbību saskaņā ar likumu un citu normatīvo aktu prasībām un atbildīga par likumā noteikto uzdevumu izpildi. No minētā secināms, ka par nelikumīga finansējuma pieņemšanas subjektu var būt tikai politisko organizāciju (partiju) vai politisko organizāciju (partiju) apvienību valdes amatpersonas.

Savukārt, no Kriminālikuma komentāriem (Kriminālikuma 288.⁴ pants) neizriet tik šaura noziedzīga nodarījuma subjektu loka izpratne, proti, par nozieguma subjektu var būt persona, kas darbojas politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) apvienības vārdā vai tās interesēs (*U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. Kriminālikuma komentāri. III.daļa. (XVIII–XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 506.lpp.*). Līdz ar to, partijas interesēs var darboties jebkurš partijas biedrs.

Minētie secinājumi nav pretrunā arī ar "Politisko partiju finansēšanas likums" 4. panta ceturto daļu, kas nosaka, ka dāvinājums (ziedojuums) uzskatāms par pieņemtu, ja politiskā organizācija (partija) 75 dienu laikā pēc dāvinājuma (ziedojuuma) saņemšanas to nav pārskaitījusi (atdevusi) atpakaļ dāvinātājam (ziedotājam). Lai gan finansējuma pieņemšanai šis likums paredzējis īpašu procedūru, tomēr tas orientēts uz likumīga finansējuma pieņemšanu. Līdz ar to tikai no tā vien, ka jautājumu par finansējuma pieņemšanu partijas iekšienē šī likuma izpratnē var veikt īpaši pilnvarotas personas, nevar izdarīt secinājumu, ka par nelikumīga finansējuma pieņemšanu atbildīgas var būt tikai valdes amatpersonas.

Pēc šīs definīcijas būtu jāsaprot, ka partijas interesēs var darboties jebkurš partijas biedrs, vienīgā atšķirība ir tā, ka jebkurš partijas biedrs, ja arī teorētiski atbilst Kriminālikuma komentāros paustajam nosacījumam, nevar brīvi rīkoties ar partijas saņemto finansējumu, no partijas ierindas biedra nevar tikt prasīta atbildība par likumā noteikto partiju finansēšanas kārtības noteikumu pārkāpumu, kas izriet no "Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums" un likuma "Par grāmatvedību" prasībām, ka pie atbildības par partiju finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kurus izdarījusi privāto tiesību juridiskā persona, sauc juridiskās personas valdi.

Ievērojot minēto un vērtējot PO [nosaukums] iespējamo nelikumīgu rīcību, konstatēts, ka resoriskajā pārbaudē nav iegūti ticami un pārbaudāmi fakti par to, ka PO [nosaukums] [amata nosaukums] veiktu aktīvas darbības, kas raksturojas ar nelikumīga finansējuma pieņemšanu lielā apmērā no uzņēmuma SIA [nosaukums], kas ir Kriminālikuma 288.⁴ panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvo pazīmu kopums.

Kriminālikuma 288.⁴ panta otrajā daļā paredzēta atbildība par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās saistītas ar politiskās organizācijas (partijas) vai politisko

organizāciju (partiju) apvienības finansējuma pieprasīšanu lielā apmērā, bet šī panta trešajā daļā – par izspiešanu. Tātad panta otrajā un trešajā daļā paredzēti kvalificētie sastāvi (*U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. Krimināllikuma komentāri. III.daļa. (XVIII–XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 505–506.lpp.*).

Resoriskajā pārbaudē, vērtējot PO [nosaukums] pārstāvju [personas S. P] un [personas L. A] iespējamo sadarbību ar SIA [nosaukums] [amata nosaukums] [personu S. A], nav konstatēti ticami un pārbaudāmi fakti, kas liecinātu par iespējami notikušajiem noziedzīgiem nodarījumiem atbildība par kuriem paredzēta Krimināllikuma 288.⁴ panta otrajā daļā un trešajā daļā, proti, nav iegūts apstiprinājums tam, ka PO [nosaukums] pārstāvji [persona S. P] un [persona L. A] veiktu nelikumīga finansējuma pieprasīšanu vai izspiešanu no uzņēmuma SIA [nosaukums] [amata nosaukums] [personas S. A].

Krimināllikuma 288.³ pantā paredzēta kriminālatbildība par starpniecību politiskās organizācijas (partijas) vai politisko organizāciju (partiju) nelikumīgā finansēšanā lielā apmērā. Starpniecībai, Krimināllikuma 288.³ panta izpratnē, būtu jāizpaužas kā finansējuma saņemšanai no finansējuma devēja un finansējuma nodošanai politiskajai organizācijai (partijai) vai šo organizāciju apvienībai. Pie kam, kriminālatbildība pēc Krimināllikuma 288.³ panta iestājas tikai tad, ja starpniecība veikta lielā apmērā, un noziegums ir pabeigts, ja starpnieks veicis abas darbības - finansējuma lielā apmērā saņemšanu no finansējuma devēja un finansējuma nodošanu politiskai organizācijai vai šo organizāciju apvienībai (*U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. Krimināllikuma komentāri. III.daļa. (XVIII–XXV nodaļa). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 504.lpp.*).

Ievērojot minēto un resoriskajā pārbaudē iegūto, konstatēto, ka PO [nosaukums] pārstāvju [personas S. P] un [personas L. A] rīcība, piesaistot PO [nosaukums] kongresu un kopsapulču vēlēšanu balss skaitīšanai uzņēmuma SIA [nosaukums] pārstāvju, neveido Krimināllikuma 288.³ pantā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva objektīvo pusi, kas raksturojās ar starpniecību nelikumīgā finansēšanā lielā apmērā.

Vērtējot SIA [nosaukums] [amata nosaukums] [personas S. A] rīcību, sniedzot bezatlīdzības pakalpojumus PO [nosaukums] kongresos un kopsapulcēs, resoriskajā pārbaudē nav konstatēta Krimināllikuma 288.² panta pirmajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma kvalificējošā pazīme, proti, nav iegūti ticami pierādījumi par SIA [nosaukums] sniegto pakalpojumu izmaksu apmēriem.

Turklāt, Krimināllikuma 288.² pantā, 288.³ pantā un 288.⁴ pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kopējā kvalificējošā pazīme ir nelikumīgā finansēšana lielos apmēros, kas resoriskajā pārbaudē nav apstiprinājies.

Ievērojot minēto un to, ka iesniedzēja norādītie pieņēmumi ir subjektīvi un iztrūkstot citiem objektīviem, pietiekami konkrētiem un pārbaudāmiem faktiem, kas norādītu uz iespējamo noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, tie ir atzīstami par nepietiekamiem, lai būtu saskatāms kriminālprocesa uzsākšanas tiesisks pamats.

Izvērtējot resoriskajā pārbaudē iegūto informāciju, konstatēts, ka PO [nosaukums] pārstāvju rīcībā nav konstatētas Krimināllikuma 288.⁴ panta pirmajā daļā un 288.³ pantā paredzēto noziedzīgu nodarījumu sastāva pazīmes.

SIA [nosaukums] pārstāvja rīcībā nav Krimināllikuma 288.² panta pirmajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Resoriskajā pārbaudē nav iegūti ticami un pierādami fakt, kas liecinātu par iespējami notikušajiem noziedzīgiem nodarījumiem atbildība par kuriem paredzēta Krimināllikuma 288.⁴ panta otrajā daļā un trešajā daļā, kā arī, resoriskajā pārbaudē nav iegūtas ziņas vai norādes

par to, ka būtu notikuši citi noziedzīgi nodarījumi, kas ir Kriminālprocesa likuma 370. pantā reglamentētais kriminālprocesa uzsākšanas pamats.

Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir Krimināllikumā paredzēto visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kas nepieciešams un pietiekams, lai atzītu kaitīgu nodarījumu par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu. Lai noziedzīga nodarījuma sastāva jēdziens dotu pietiekamu norādi uz nodarījuma prettiesiskumu un kaitējuma smaguma pakāpi, tajā jāietver pazīmju kopums, kas gan ir kopīgs visiem noziedzīgu nodarījumu sastāviem, gan vienlaikus arī dod iespēju to izmantot katra konkrēta noziedzīga nodarījuma sastāva konstatēšanā vainīgās personas darbībā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa 377. panta 1. punktu un 2. punktu kriminālprocesu nedrīkst uzsākt, bet uzsākts process ir jāizbeidz, ja nav noticis noziedzīgs nodarījums vai izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva. Tādējādi, nav konstatēts kriminālprocesa uzsākšanas tiesiskais pamats.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 29. panta pirmās daļas 1. punktu, 320. pantu, 322. panta pirmo daļu, 373. panta pirmo daļu, 377. panta 1. punktu un 2. punktu,

nolēma:

1. Atteikt uzsākt kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 288.² panta pirmās daļas, 288.³ panta un 288.⁴ panta pirmās daļas, jo izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva.
2. Atteikt uzsākt kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 288.⁴ panta otrās daļas un 288.⁴ panta trešās daļas, jo nav notikuši noziedzīgi nodarījumi.
3. Par pieņemto lēmumu paziņot [personai S. A], izskaidrojot, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 373. panta piekto daļu, lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu var pārsūdzēt, Kriminālprocesa likuma 369. panta otrās daļas 1., 2. un 4. punktā minētās personas 10 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izmeklēšanas prokuratūrā.

Galvenais inspektors (izmeklētājs)

R.Rodiks

